

nazwa zadania	Budowa fontanny i obiektów małej architektury wraz z przebudową układu komunikacyjnego i zagospodarowaniem terenu w zakresie zieleni w otoczeniu Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowej Rudzie
temat opracowania	OPERAT DENDROLOGICZNY działka ewidencyjna numer: 95/2 jednostka ewidencyjna: 020804_1; Nowa Ruda - miasto obręb ewidencyjny: 0005, Nowa Ruda powiat: kłodzki, województwo: dolnośląskie (aktualizacja inwentaryzacji z 2022 r.)
zamawiający	GMINA MIEJSKA NOWA RUDA Ul. Rynek 1, 57-400 Nowa Ruda NIP 885 15 33 338, REGON 890717935
wykonawca	ES PRACOWNIA KRAJOBRAZU Elżbieta Szopińska ul. Rieczna 13/1, 51-348 Wrocław NIP 899 134 72 39
autor	Elżbieta Szopińska doktor nauk biologicznych, dendrolog architekt krajobrazu inspektor nadzoru terenów zieleni
data	marzec 2025

Spis treści

1.	Podstawa opracowania	3
2.	Cele i metody badań	3
3.	Wyniki badań	4
4.	Podsumowanie	11
5.	Załączniki	12
	Rysunek 0.1.2.....	13

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

- 1.1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo Budowlane (Dz.U.2018.1202 j.t z późniejszymi zmianami)
- 1.2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 j.t z późniejszymi zmianami)
- 1.3. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- 1.4. Mapa do celów projektowych w skali 1:500

2. CELE I METODY BADAŃ

Cele opracowania

Celem badań była ocena aktualnego stanu zagospodarowania terenu objętego inwestycją w zakresie zieleni (form zieleni, stanu zdrowotnego) oraz możliwości adaptacji do nowej koncepcji zagospodarowania terenu. Granice terenu objętego opracowaniem określone zostały przez Zamawiającego i przedstawione w formie graficznej na mapie do celów projektowych w skali 1:500. Ocena zieleni obejmowała szczegółową inwentaryzację wszystkich drzew i krzewów oraz ich grup występujących w obrębie projektowanego terenu.

Metody badań

Podstawą zbioru danych o zieleni było wykonanie badań terenowych przeprowadzonych w miesiącu marcu 2025 r. (ocena wizualna stanu sanitarnego¹ – tj. ocena widocznych w budowie zewnętrznej zmian / zniekształceń / odbiegających od naturalnego wyglądu rośliny). Zakres zbioru danych o zieleni ustalony został zgodnie z wytycznymi określonymi w obowiązujących przepisach prawa. Dla każdego zinwentaryzowanego okazu drzewa, krzewu lub grupy drzew i krzewów podano numer inwentaryzacyjny zachowując zgodność oznaczenia w części opisowej i graficznej opracowania (w tabeli i na rysunku). W przypadku szczegółowej inwentaryzacji **drzew** dla każdego oznaczonego okazu (tzw. taksonu) podano obok nazwy łacińskiej nazwę polską. Ponadto dla każdego badanego okazu podano podstawowe parametry (obwód pnia, średnicę korony). Obwód pnia mierzono z dokładnością do 1cm na wysokości 130cm od poziomu gruntu (w przypadku gdy pomiar obwodu pnia na podanej wysokości nie był możliwy, to pomiar wykonywany był na pierwszej możliwej wysokości, informację o wysokości na jakiej został wykonany pomiar zamieszczono w kolumnie uwagi). W uzasadnionych przypadkach (zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody) wykonywano dodatkowy pomiar obwodu pnia na wysokości 5cm (u podstawy pnia). Średnicę rzutu korony mierzono z dokładnością do 0,5m przy użyciu taśmy mierniczej. Dla każdego okazu drzewa określono w sposób syntetyczny stan sanitarny (zdrowotny). Szczególną uwagę zwracano na występowanie i ilość suchych pędów w koronie (posusz – wartość podawano w %), uszkodzenia pnia (ubytki powierzchniowe, wgłębne, mechaniczne itp.) oraz zaburzenia statyki (odchylenie pnia od pionu – wartość podawano orientacyjnie w stopniach). W przypadku stwierdzenia w koronie drzewa jemioły – podawano orientacyjną liczbę stanowisk w koronie danego okazu drzewa oraz miejsce jej lokalizacji.

¹ Należy podkreślić, że w ocenie wizualnej nie ma możliwości postawienia diagnozy dotyczącej stanu wnętrza pnia, lub innych symptomów o ukrytym przebiegu. Z uwagi na lokalizację w miejscu publicznym zaleca się systematyczne przeprowadzanie oględzin w celu sprawdzenia stanu sanitarnego drzew przez jednostki odpowiedzialne za utrzymanie i pielęgnację zieleni.

W przypadku szczegółowej inwentaryzacji **krzewów** dla każdego oznaczonego okazu (tzw. taksonu) podano obok nazwy łacińskiej nazwę polską. Ponadto w przypadku pojedynczych krzewów lub ich grup podawano powierzchnię jaką dany okaz lub grupa zajmuje. Dla każdego okazu krzewu określono w sposób syntetyczny stan sanitarny (zdrowotny). Szczególną uwagę zwracano na występowanie i ilość suchych pędów (wartość podawano w %) oraz uszkodzenia mające wpływ na ogólną kondycję krzewu.

3. WYNIKI BADAŃ

Na podstawie przeprowadzonych badań terenowych, na przedmiotowym terenie zinwentaryzowano łącznie **62 jednostki zieleni**. Zbadane jednostki zieleni reprezentowane były przez:

- pojedyncze drzewa
- pojedyncze krzewy
- grupy krzewów (w tym formy żywoplotowe)
- grupy młodych drzew

Każdej wyróżnionej jednostce zieleni nadano numer inwentaryzacyjny i opisano według przyjętej metodyki (pkt.2). Uzyskane wyniki badań terenowych przedstawiono w układzie tabelarycznym (Tab.1) według następujących kryteriów:

[**numer na mapie** – rozumiany jako numer jednostki zieleni zidentyfikowanej w terenie i przedstawionej w części graficznej, w formie pojedynczego punktu lub powierzchni]

[**takson - nazwa łacińska**] – obowiązująca nazwa botaniczna według Międzynarodowego kodeksu

[**takson - nazwa polska**] – wymagana zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody nazwa rośliny

[**1 obwód pnia** – mierzony na wysokości 130cm]

[**2 obwód pnia** – mierzony na wysokości 5cm; tylko dla wybranych okazów]

[**średnica korony** – mierzona w przypadku pojedynczych okazów drzew]

[**powierzchnia grupy / krzewów** – rozumiana jako powierzchnia gruntu pokryta przez pojedynczy krzew, grupę krzewów]

[**uwagi** – obejmowały informacje dotyczące identyfikacji zinwentaryzowanej jednostki zieleni według przyjętej w punkcie 4 metodyki, informacje na temat ogólnego stanu zachowania i stanu zdrowotnego, informacje na temat gatunku dominującego oraz stopnia pokrycia terenu przez dany drzewostan, w uzasadnionych przypadkach podawano średnią wartość rozstawy pomiędzy poszczególnymi okazami drzew]

[**zły stan sanitarny** – rozumiany jako symboliczne oznaczenie okazów drzew i krzewów występujących w złym stanie sanitarnym, informacja istotna z punktu widzenia ewentualnego zwolnienia okazu z opłaty za wycinkę]

Słowniczek pojęć:

Takson – uniwersalne określenie obejmujące nazwę gatunku (np. *Betula pendula*), nazwę mieszańca (*Juniperus media*), nazwę odmiany, nazwę kultywaru (*Fraxinus excelsior 'Pendula'*) i nazwę formy (*Picea pungens* f. *glauca*).

Tabela 1. Wykaz zinwentaryzowanych roślin drzewiastych – ul. Strzelecka, Nowa Ruda, otoczenie budynku MOK

Nr na mapie	Takson [nazwa łacińska i polska]	Obwód pnia ² [cm]	Obwód pnia ³ [cm]	Średnica korony [m]	Pow. grupy [m ²]	Opis	Zalecenia
1	<i>Thuja occidentalis</i> Żywotnik zachodni	—	—	3,0	7,00	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta; Krzew formowany; Wysokość ok. 3m 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Nadanie kształtu kuli
2	<i>Thuja occidentalis</i> Żywotnik zachodni	—	—	2,5	5,00	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta; Krzew formowany; 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Nadanie kształtu kuli
3	<i>Thuja occidentalis</i> Żywotnik zachodni	—	—	0,5	0,30	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta; Krzew formowany; 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
4	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsona (odm.)	—	—	1,5	1,77	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Forma pienna 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
5	<i>Picea abies</i> Świerk pospolity	93	—	4,5	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona nisko ugałęziona Pojedyncze suche pędy w koronie Widoczne ślady redukcji pędów Drzewo rośnie na skarpie 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania
6	<i>Populus simonii</i> Topola chińska	226	—	10,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Pień jest nieznacznie pochylony w stronę ścieżki Korona asymetryczna, podkrzesana W koronie ślady połamanych pędów W koronie wiszące połamane pędy 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Usunięcie połamanych pędów Redukcja pędu nad ścieżką (odciążenie korony) Monitoring !
7	<i>Quercus robur</i> Dąb szypułkowy	190	—	8,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona silnie podkrzesana Korona silnie asymetryczna Korona przerzedzona W koronie posusz ok. 10% Liczne ślady połamanych i usuniętych pędów Pokrój zdeformowany Element historycznej zieleni 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Usunięcie suchych pędów Monitoring !
8	<i>Tilia cordata</i> Lipa drobnolistna	136	—	8,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Pień nieznacznie pochylony w stronę ogrodzenia W koronie ślady redukcji pędów W koronie drobne połamane pędy Korona zbudowana częściowo z pędów odroślowych Korona nieznacznie asymetryczna 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Usunięcie połamanych pędów Poprawa warunków glebowych Monitoring

² Obwód pnia na wysokości 130cm³ Obwód pnia na wysokości 5cm

9	<i>Quercus robur</i> Dąb szypułkowy	264	—	10,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona silnie asymetryczna Korona silnie zredukowana Posusz ok. 10% Na pniu w dolnej części ubytek powierzchniowy z odsłonięciem drewna Na pniu widoczne pęknięcia kory w miejscu rozwidlenia (boczny konar) Kolizja korony z drzewem sąsiadującym Element historycznej zieleni 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Redukcja suchych pędów Redukcja żywych w celu poprawy statyki Monitoring !
10	<i>Populus simonii</i> Topola chińska	157	—	6,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Pień nieznacznie pochylony w stronę ścieżki (zaburzona statyka drzewa) Na całej długości przewodnika widoczne odwarstwienia kory wskazujące na proces zamierania pnia Korona silnie podkrzesana i asymetryczna W koronie ślady połamanych pędów W koronie posusz ok. 10% Zły stan sanitarny pnia, ryzyko złamania 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2)
11	<i>Populus simonii</i> Topola chińska	186	—		—	<ul style="list-style-type: none"> Pień na wysokości ok. 7m rozwidła się na dwa nierównorzędne przewodniki Korona podkrzesana Pień nieznacznie pochylony w stronę ścieżki Widoczne ślady połamanych pędów 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2)
12	—	—	—	—	—	—	<ul style="list-style-type: none"> Frezowanie pozostałości pnia
13	<i>Taxus baccata</i> Cis pospolity	—	—	3,0	7,00	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania
14	—	—	—	—	—	—	<ul style="list-style-type: none"> Frezowanie pozostałości pnia
15	<i>Thuja occidentalis</i> 'Smaragd' Żywotnik zachodni	—	—	0,5	0,30	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew młody 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
16	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
17	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	0,8	0,50	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany Pokrój zdeformowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2) Kolizja z planowaną inwestycją
18	<i>Forsythia x intermedia</i> Forsycja pośrednia	—	—	0,8	0,50	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
19	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)			0,6	0,30	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany Pokrój zdeformowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2) Kolizja z planowaną inwestycją

20	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
21	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	1,5	1,77	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
22	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
23	<i>Forsythia x intermedia</i> Forsycja pośrednia	—	—	1,5	1,77	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
24	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
25	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	0,6	0,30	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
26	<i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	0,8	0,50	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
27	—	—	—	—	—	—	<ul style="list-style-type: none"> Frezowanie pozostałości pnia
28	<i>Juniperus sabina</i> Jałowiec sabiński	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew rośnie na skarpie 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
29	<i>Juniperus sabina</i> Jałowiec sabiński	—	—	2,0	3,00	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew rośnie na skarpie 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2) Kolizja z planowaną inwestycją
30	<i>Juniperus sabina</i> Jałowiec sabiński	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew rośnie na skarpie 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
31	<i>Fraxinus excelsior</i> Jesion wyniosły	181	—	10,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Pień na wysokości ok. 2,5m rozwidła się na dwa nierównorzędne przewodniki Na pniu na wysokości ok. 1,2m odchodzi boczny konar Drzewo rośnie na skarpie 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Monitoring
32	<i>Rosa canina</i> Dzika róża	—	—	2,0	3,00	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania
33	<i>Buxus sempervirens</i> Bukszpan wieczniezielony	—	—	0,5	0,30	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Forma pienna 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
34	<i>Buxus sempervirens</i> Bukszpan wieczniezielony	—	—	1,0	0,80	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Krzew formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
35	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsons (odm.)	—	—	3,0	7,00	<ul style="list-style-type: none"> Forma krzewiasta Nisko ugałęziona korona 	<ul style="list-style-type: none"> Do przesadzenia (w obrębie inwestycji)
36	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' Surmia bignoniowa	35	—	2,0	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona formowana Na pniu widoczny ubytek wgłębny z odsłonięciem drewna 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Poprawa warunków glebowych Monitoring
37	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' Surmia bignoniowa	66	—	2,5	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona formowana Pień nieznacznie pochylony 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Poprawa warunków glebowych

							<ul style="list-style-type: none"> Monitoring
38	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' Surmia bignoniowa	43	—	2,5	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona formowana Pień nieznacznie pochylony 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Poprawa warunków glebowych Monitoring
39	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' Surmia bignoniowa	50	—	2,5	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona formowana Pień nieznacznie pochylony 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Poprawa warunków glebowych Monitoring
40	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' Surmia bignoniowa	52	—	2,5	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona formowana Pień nieznacznie pochylony 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Poprawa warunków glebowych Monitoring
41	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' Surmia bignoniowa	50	—	2,5	—	<ul style="list-style-type: none"> Korona formowana Pień nieznacznie pochylony 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania Poprawa warunków glebowych Monitoring
G1	<i>Pinus mugo</i> Sosna kosodrzewina <i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	—	9,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane Widoczne brązowienie igieł 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G2	<i>Cotoneaster suecicus</i> 'Coral Beauty' Irga szwedzka	—	—	—	10,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G3	<i>Cotoneaster suecicus</i> 'Coral Beauty' Irga szwedzka	—	—	—	10,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G4	<i>Cotoneaster horizontalis</i> Irga pozioma	—	—	—	0,8	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowany Pokrój zdeformowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2)
G5	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsona (odm.)	—	—	—	4,50	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane (6 okazów) 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G6	<i>Taxus baccata</i> Cis pospolity	—	—	—	4,00	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane 	<ul style="list-style-type: none"> Do przesadzenia w obrębie inwestycji
G7	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsona (odm.)	—	—	—	8,00	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów 	<ul style="list-style-type: none"> Do zachowania
G8	<i>Picea abies</i> Świerk pospolity	43; 24; 32; 30; 25; 26; 34	44; 33; 38; 43; 27; 28; 40	—	—	<ul style="list-style-type: none"> Grupa młodych drzew (7 okazów) Drzewa w liniowym układzie Drzewa położone pod linią napowietrzną Widoczne ślady redukcji szczytowych części koron 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (2)

G9	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsona (odm.) <i>Rhododendron sp.</i> Różanecznik	—	—	—	13,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów 	<ul style="list-style-type: none"> Rozważyć zachowanie cyprysików Przesadzenie różaneczników w obrębie inwestycji
G10	<i>Physocarpus opulifolius</i> Pęcherznica kalinolistna	—	—	—	5,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Żywopłot formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G11	<i>Betula pendula</i> Brzoza brodawkowata	34; 35; 35; 33; 30; 27; 33	46; 49; 48; 49; 44; 47; 50	—	—	<ul style="list-style-type: none"> Grupa młodych drzew (7 okazów) Liniowy układ Korony zredukowane Pokrój zdeformowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G12	<i>Taxus baccata</i> Cis pospolity <i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	—	10,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane 	<ul style="list-style-type: none"> Przesadzenie cisów w obrębie inwestycji Do usunięcia (1)
G13	<i>Forsythia x intermedia</i> Forsycja pośrednia	—	—	—	9,3	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Żywopłot formowany 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G14	<i>Pinus mugo</i> Sosna kosodrzewina <i>Cotoneaster suecicus</i> 'Coral Beauty' Irga szwedzka	—	—	—	12,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) irgi Kolizja z planowaną inwestycją Zachowanie kosodrzewiny
G15	<i>Chamaecyparis pisifera</i> Cyprysik groszkowy (odm.)	—	—	—	4,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G16	<i>Taxus baccata</i> Cis pospolity <i>Berberis thunbergii</i> Berberys Thunberga (odm.)	—	—	1,5 0,8	— —	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) berberys Kolizja z planowaną inwestycją Przesadzenie cisów w obrębie inwestycji
G17	<i>Spiraea japonica</i> Tawuła japońska	—	—	—	3,5	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów Krzewy formowane 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją
G18	<i>Rhododendron sp.</i> Różanecznik	—	—	—	5,0	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów (5 okazów) 	<ul style="list-style-type: none"> Do przesadzenia w obrębie inwestycji
G19	<i>Thuja occidentalis</i> 'Smaragd' Żywotnik zachodni	—	—	—	6,5	<ul style="list-style-type: none"> Grupa krzewów (4 okazy) 	<ul style="list-style-type: none"> Do usunięcia (1) Kolizja z planowaną inwestycją

G20	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsona (odm.)	—	—	—	11,0	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grupa krzewów ▪ Krzewy formowane ▪ Krzewy zdrowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Do usunięcia (2) ▪ Kolizja z planowaną inwestycją
G21	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Cyprysik Lawsona (odm.)	—	—	—	8,0	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grupa krzewów ▪ Krzewy formowane ▪ Krzewy zdrowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Do usunięcia (2) ▪ Kolizja z planowaną inwestycją

Uwaga: Na potrzeby opracowania przyjęto następujące oznaczenia:

- do usunięcia (1) / możliwe wykorzystanie materiału poza terenem opracowania
- do usunięcia (2) / ryzyko przesadzenia ze względu na wiek lub właściwości

4. Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych badań terenowych zinwentaryzowano 62 jednostki zieleni – reprezentowane przez pojedyncze drzewa, pojedyncze krzewy oraz grupy krzewów lub młodych drzew. Nieliczne okazy drzew położone są wzdłuż południowej granicy działki. Do najstarszych okazów drzew, o historycznej genezie, należą dwa dęby szypułkowe (*Quercus robur*). Dominującą w kompozycji przestrzennej formą zieleni są formowane krzewy.

Na podstawie przeprowadzonych badań terenowych i oceny stanu sanitarnego roślin drzewiastych oraz analizy możliwości adaptacji poszczególnych okazów roślin do nowego zagospodarowania terenu, zaplanowano następujący zakres działań: rośliny do usunięcia (można podjąć próbę wykorzystania materiału poza terenem opracowania), do usunięcia, do pielęgnacji – usunięcie suchych pędów, połamanych pędów, redukcja żywych; poprawa warunków glebowych; rośliny do przesadzenia w obrębie terenu objętego inwestycją.

- a) Poprawę warunków glebowych należy wykonać z uwzględnieniem: poprawy struktury fizycznej (mechaniczne spulchnienie gleby), dodanie ziemi urodzajnej **140l** na jeden okaz, zmieszanie z nawozem (nawóz należy dostosować do gatunku).
- b) Prace pielęgnacyjne należy wykonać ręcznie metodą alpinistyczną / lub z podnośnika.

Prace związane z usunięciem lub pielęgnacją drzew należy wykonywać w taki sposób, aby nie doszło do uszkodzenia drzew sąsiadujących, przeznaczonych do adaptacji. W trakcie realizacji prac poza ochroną części nadziemnych ochroną należy objąć strefy występowania systemów korzeniowych.

Wykaz roślin do pielęgnacji (usunięcie suchych pędów, redukcja żywych, formowanie): 1, 2, 6, 7, 8, 9 **[łącznie: 6 jednostek zieleni]**

Wykaz roślin do pielęgnacji (poprawa warunków glebowych): 8, 36, 37, 38, 39, 40, 41 **[łącznie: 7 jednostek zieleni]**

Wykaz roślin do usunięcia (1): 3, 4, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 32, 33, G1, G2, G3, G10, G11, G12, G13, G14, G15, G16, G17 **[łącznie: 26 jednostek zieleni]**

Wykaz roślin do usunięcia (2): 10, 11, 17, 19, 29, G4, G8, G20, G21 **[łącznie: 9 jednostek zieleni]**

Wykaz roślin do przesadzenia w obrębie terenu inwestycji: 35, G6, G9, G12, G18 **[łącznie: 5 jednostek zieleni]**

Wytyczne do przesadzenia roślin:

- Zabezpieczenie nadziemnej części rośliny, np. poprzez owinięcie geowłókniną
- Wyznaczenie strefy systemu korzeniowego na obrysie koła
- (Zasięg bryły korzeniowej powinien być jak największy - minimum 0,5m po całym obwodzie rośliny)
- Ręczne przycięcie bryły korzeniowej w miejscu wyznaczonego obrysu ostrym narzędziem
- Podkopianie bryły korzeniowej na jak największą głębokość
- Podważenie bryły korzeniowej i przeniesienie rośliny na matę jutową
- (konieczne jest zabezpieczenie systemu korzeniowego przed wysuszeniem)
- Przeniesienie rośliny do przygotowanego wcześniej dołu
- Wypełnienie dołu ziemią urodzajną z domieszką nawozu przyspieszającego ukorzenianie się roślin
- Przed posadzeniem zalanie dołu wodą
- Zasypanie bryły korzeniowej ziemią urodzajną (podłożem z nawozem)
- Uwaga: roślinę należy posadzić zachowując pierwotny poziom gruntu
- Rośliny po przesadzeniu należy systematycznie podlewać (w okresie upałów – minimum 3 razy w tygodniu).
- Prace zaleca się wykonywać pod nadzorem inspektora ds. zieleni

5. Załączniki